



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΠΘ)**

**Θεσσαλονίκη 27-12-2023**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 143/2023  
(Ατομική)**

**Αριθμός Ερωτήματος:** Το έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με αριθμ. εμπ. πρωτ. 753/29-11-2023 (πρωτ. Γραφείου ΝΣΚ 451-376/30-11-2023), με συνημμένο το έγγραφο του Τμήματος Διδακτικού Προσωπικού της Διεύθυνσης Προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ, με αριθμ. πρωτ. 678/16-11-2023.

**Περίληψη Ερωτήματος:** α) Νομιμότητα ή μη πράξεων Κοσμήτορα περί εντάξεως μέλους ΔΕΠ σε καθεστώς μερικής απασχόλησης πριν τη συμπλήρωση τριών ετών πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του, κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022 (Α' 141), με αιτιολογικό έρεισμα την κατοχή θέσεως Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και β) Οφειλόμενη ενέργεια σε αποφατική απάντηση στο πρώτο ερώτημα.

**Ιστορικό.**

Από τα όσα αναφέρονται στο επισυναπτόμενο στο ερώτημα με αριθμ. πρωτ. 678/16-11-2023 έγγραφο του Τμήματος Διδακτικού Προσωπικού της Διεύθυνσης Προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ και τα λοιπά έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

**1.** Με την με αριθμό 283/04-02-0221 απόφαση της Προέδρου του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) τοποθετήθηκε ο Ι.Μ., μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατηγορίας ΠΕ Γεωτεχνικού, με βαθμό Α', σε θέση Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του εν λόγω Οργανισμού (στην πράξη φέρεται ως «Γενικός Διευθυντής»), μετά τον ορισμό του με απόφαση του Δ.Σ. του εν λόγω Οργανισμού, που λήφθηκε στη

συνεδρίαση της 22-12-2020 και για την οποία συντάχθηκε το με αριθμό 919 πρακτικό συνεδριάσεως.

2. Ακολούθως, με την με αριθμό 67066/10-5-2022 πράξη του Πρύτανη του ΑΠΘ (ΦΕΚ Γ΄ 1360/07-06-2022) διορίστηκε, μετά από εκλογή, ο πιο πάνω Ι.Μ. σε κενή οργανική θέση Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, της βαθμίδας του επίκουρου καθηγητή με τριετή θητεία, στον Τομέα Δασικής Παραγωγής-Προστασίας Δασών-Φυσικού Περιβάλλοντος του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ.

Μετά την κοινοποίηση στο διορισθέντα του ΦΕΚ διορισμού του με κλήση να εμφανιστεί ενώπιον του Πρύτανη του ΑΠΘ για να ορκιστεί και να αναλάβει καθήκοντα μέχρι την 15-09-2022, ο τελευταίος με την από 28-07-2022 επιστολή του ζήτησε να ενημερωθεί εάν η κατοχή της πιο πάνω θέσης Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) εμπίπτει στις διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022.

Μετά από την από 26-08-2022 αίτηση του πιο πάνω (πρωτ. εισερχόμενου 650/02-09-2022), η προθεσμία για ανάληψη των καθηκόντων του παρατάθηκε κατά έξι (6) μήνες, δηλαδή μέχρι τις 15-3-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 146 του ν. 4957/2022, με την 3597/13-9-2022 πρυτανική πράξη, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και ομαλής διαδοχής στη θέση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

Τελικά, ο Ι.Μ. παρουσιάστηκε την 01-03-2023 ενώπιον του Αντιπρύτανη Διοικητικών Υποθέσεων του ΑΠΘ, έδωσε διαβεβαίωση και ανέλαβε καθήκοντα, αφού προηγουμένως είχε καταθέσει στην ερωτώσα υπηρεσία την από 19-02-2023 υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δήλωνε ότι κατείχε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης σε ΝΠΙΔ της Γενικής Κυβέρνησης που ανήκει στους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, την οποία θα συνεχίσει να κατέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022 και ότι για τη θέση αυτή θα αιτηθεί ένταξή του σε καθεστώς μερικής απασχόλησης στο ΑΠΘ.

Με την με αριθμό 60763/05-04-2023 πράξη του Κοσμήτορα της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, ο πιο πάνω εντάχθηκε στην κατηγορία μερικής απασχόλησης, από 29-03-2023 έως τις 31-08-2023, με αιτιολογικό έρεισμα ότι, κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, εμπίπτει σε καθεστώς μερικής απασχόλησης ως ασκών καθήκοντα προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) από τις 04-02-2021 και, ακολούθως, με την με αριθμό 87174/19-07-2023 πράξη του ιδίου Κοσμήτορα παρατάθηκε η ένταξή του σε

καθεστώς μερικής απασχόλησης, από 1-9-2023 έως τις 31-1-2024, με την ίδια πιο πάνω αιτιολογία.

3. Είχε προηγηθεί η με αριθμό ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/37491/3651/05-04-2023 πράξη της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Νομοθετικού Έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Γ΄ 1013/10-04-2023), που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 35 παρ. 1 και 3 και 156 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26), με την οποία διαπιστωνόταν η αυτοδίκαια λύση, από 28-02-2023, της υπαλληλικής σχέσης του πιο πάνω Ι.Μ., ως μόνιμου υπαλλήλου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λόγω της αποδοχής του διορισμού του την 01-03-2023 στην πιο πάνω θέση μέλους ΔΕΠ στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

4. Ενόψει του παραπάνω ιστορικού τίθεται ο ακόλουθος προβληματισμός από την ερωτώσα υπηρεσία: α) εάν η ένταξη του Ι.Μ. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, λόγω κατοχής θέσης Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. είναι νόμιμη και β) σε αποφατική περίπτωση σε ποιες ενέργειες οφείλει να προβεί η ερωτώσα υπηρεσία.

#### **Νομοθετικό πλαίσιο.**

5. Στις διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα. 2. .... 5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. .... 6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτούργημα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων. ....».

6. Στα άρθρα 154 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 141), τα οποία έχουν ενταχθεί στο Κεφάλαιο ΙΗ΄ του εν λόγω νόμου, με τίτλο «Υπηρεσιακή κατάσταση, δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού», ορίζεται ότι:

Άρθρο 154, όπως η παράγραφος 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 5029/2023 (Α΄ 55/10-03-2023), με έναρξη ισχύος κατά το άρθρο 54 του τελευταίου αυτού νόμου τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως: «Πλήρης και

μερική απασχόληση μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού. 1. Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) υποχρεούνται να παρέχουν ανελλιπώς τις υπηρεσίες τους στο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.), στο οποίο έχουν διορισθεί υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις του άρθρου 155. 2. Με απόφαση της Κοσμητείας, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος και γνώμης της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος δύναται να ενταχθεί στην κατηγορία μερικής απασχόλησης μετά από αίτημά του. Για την ένταξη σε καθεστώς μερικής απασχόλησης απαιτείται η έκδοση απόφασης του Κοσμήτορα της Σχολής, που κοινοποιείται στον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. και στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. 3. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος για υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης έχουν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ανεξαρτήτως βαθμίδας, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία πρώτης εκλογής τους. Το αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους εντός του οποίου το μέλος Δ.Ε.Π. επιθυμεί να υπαχθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και αναλύονται σε αυτό οι λόγοι για τους οποίους το μέλος Δ.Ε.Π. αιτείται την υπαγωγή του στο εν λόγω καθεστώς. **Κατ' εξαίρεση είναι υποχρεωτική η ένταξη μέλους Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, σε χρόνο συντομότερο των τριών (3) ετών από την ανάληψη υπηρεσίας, εφόσον κατέχει θέση: α) εκτελεστικού διευθυντή ή προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου οργανισμού ή φορέα που εντάσσεται ή εποπτεύεται από τον δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και δεν προβλέπεται από άλλη διάταξη η ένταξή του σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων, β) Καθηγητή ιδρύματος της αλλοδαπής και γ) ερευνητή ερευνητικού οργανισμού της αλλοδαπής.** 4. ....».

Στην πιο πάνω παράγραφο 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, πριν την τροποποίησή της από 10-03-2023 με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 5029/2023 οριζόταν ότι: «3. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος για υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης έχουν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ανεξαρτήτως βαθμίδας, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία πρώτης εκλογής τους. Το αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους εντός του οποίου το μέλος Δ.Ε.Π. επιθυμεί να υπαχθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και αναλύονται σε αυτό οι λόγοι για τους οποίους το μέλος Δ.Ε.Π. αιτείται την υπαγωγή του στο εν λόγω καθεστώς. **Κατ' εξαίρεση είναι υποχρεωτική η ένταξη μέλους Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, σε χρόνο συντομότερο των τριών (3) ετών από την ανάληψη υπηρεσίας, εφόσον κατέχει θέση: α) διευθυντή ή μέλους Διοικητικού Συμβουλίου οργανισμού φορέα ή φορέα που εντάσσεται ή**

**εποπτεύεται από τον δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)** και δεν προβλέπεται από άλλη διάταξη η ένταξή του σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων, β) Καθηγητή ιδρύματος της αλλοδαπής και γ) ερευνητή ερευνητικού οργανισμού της αλλοδαπής».

Άρθρο 155: «Υποχρεώσεις μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού. 1. Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται: α) Να διαμένουν και να εγκαθίστανται εντός της Περιφέρειας όπου εδρεύει το Τμήμα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) στο οποίο εκλέγονται. β) Να παρέχουν διδακτικό, ερευνητικό, επιστημονικό, εργαστηριακό και διοικητικό έργο προς το Τμήμα, στο οποίο έχουν εκλεγεί, αλλά και εν γένει προς το Α.Ε.Ι. γ) Να επιβλέπουν, υποστηρίζουν και καθοδηγούν τους φοιτητές κατά την εκπόνηση εργασιών, διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών, καθώς και να εποπτεύουν τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης φοιτητών. δ) Να συμμετέχουν σε επιστημονικά συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια. ε) Να υποβάλλουν και να ενημερώνουν το εκπαιδευτικό υλικό των μαθημάτων, που τους έχει ανατεθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του άρθρου 68. στ) Να συμμετέχουν στα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων, Σχολής, Τμήματος και Τομέα, όπως προβλέπεται στον παρόντα, καθώς και σε επιτροπές του Α.Ε.Ι., μετά από απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι. ζ) Να εντάσσονται στο Μητρώο Εσωτερικών Εκλεκτόρων του άρθρου 145 σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο και να συμμετέχουν στη διαδικασία εκλογής του τακτικού διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΣΤ', καθώς και στα Μητρώα Εξωτερικών Εκλεκτόρων άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή στα αντίστοιχα μητρώα εκλεκτόρων των ερευνητικών ή τεχνολογικών φορέων και τη διαδικασία εκλογής ερευνητών. η) Να παρέχουν έργο προς τα πανεπιστημιακά εργαστήρια ή τις πανεπιστημιακές κλινικές που τοποθετούνται, ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο. θ) Να τηρούν την κείμενη νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι., καθώς και τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. και των οργάνων της ακαδημαϊκής μονάδας, στην οποία έχουν εκλεγεί. ι) Να τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. 2. Ειδικότερα, τα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται: α) Να παρέχουν διδακτικό έργο των περ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 64, τουλάχιστον έξι (6) ωρών εβδομαδιαίως κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου και προγράμματα σπουδών δευτερεύουσας κατεύθυνσης και σύντομης διάρκειας του Τμήματος του Α.Ε.Ι., στο οποίο έχουν

εκλεγεί, ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος περί ανάθεσης διδακτικού έργου. Είναι δυνατή η ανάθεση διδακτικού έργου στο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου άλλων Τμημάτων μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Κοσμητείας, η οποία συνυπολογίζεται στο ελάχιστο όριο των έξι (6) ωρών παροχής διδακτικού έργου. Δεν λαμβάνεται υπόψη για την πλήρωση της ελάχιστης υποχρέωσης παροχής διδακτικού έργου έξι (6) ωρών, τυχόν διδακτικό έργο που προσφέρεται σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου με πρόσθετη αμοιβή, καθώς και ξενόγλωσσα προγράμματα σπουδών, χειμερινά και θερινά σχολεία. β) Να παρευρίσκονται στους πανεπιστημιακούς χώρους τουλάχιστον δώδεκα (12) ώρες εβδομαδιαίως, πέραν των έξι (6) ωρών διδακτικού έργου και να παρέχουν κάθε μορφής διδακτικό, ερευνητικό, επιστημονικό, εργαστηριακό και διοικητικό έργο. 3. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που τίθενται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, έχουν τις υποχρεώσεις της παρ. 1, πλην της περ. α) της παρ. 1, ενώ οι ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης της παρ. 2 μειώνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%). 4. Οι ώρες απασχόλησης των μελών Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης κατανέμονται κατ' ελάχιστον σε τρεις (3) ημέρες εβδομαδιαίως, ενώ οι ώρες απασχόλησης των μελών Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης κατανέμονται κατ' ελάχιστον σε δύο (2) ημέρες εβδομαδιαίως. 5. Αρμόδιος για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π., όπως αυτές ορίζονται στις παρ. 1 και 2, είναι ο Κοσμήτορας της Σχολής. Η παράβαση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και ανάλογα με τη βαρύτητά του εφαρμόζονται οι πειθαρχικές ποινές του άρθρου 178».

Άρθρο 156: «Δικαιώματα μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού. **Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους απασχόλησης δύνανται:** α) Να συμμετέχουν σε έργα/προγράμματα που διαχειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) των Α.Ε.Ι., τα Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα και οι Τεχνολογικοί Φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), καθώς και λοιποί ερευνητικοί οργανισμοί και να αμείβονται για τη συμμετοχή τους σε αυτά σε βάρος του προϋπολογισμού των έργων/προγραμμάτων. β) Να αμείβονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. γ) Να αμείβονται για την εκτέλεση κλινικού έργου, τη συμμετοχή τους στην ολόημερη λειτουργία των νοσοκομείων σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2889/2001 (Α' 37), καθώς και τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα εφημεριών των νοσοκομείων, όπου είναι εγκατεστημένες οι πανεπιστημιακές κλινικές ή τα πανεπιστημιακά εργαστήρια όπου υπηρετούν. δ) Να παρέχουν διδακτικό έργο επ' αμοιβή σε

οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και δημόσια Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.), που εντάσσονται στο Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. ε) Να παρέχουν επιστημονικό έργο στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.). στ) Να συμμετέχουν επ' αμοιβή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. ζ) Να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ατομικώς ή μέσω εταιρείας, η οποία είναι συναφής με την επιστημονική περιοχή του μέλους Δ.Ε.Π., μετά από ενημέρωση του Προέδρου του Τμήματος, στο οποίο υπηρετούν, υπό την προϋπόθεση ότι η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν προσδίδει στο μέλος Δ.Ε.Π. την εμπορική ιδιότητα. η) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, υπό την προϋπόθεση ότι το έργο ή η δραστηριότητα δεν είναι ανταγωνιστικά με αυτή του Α.Ε.Ι. και συνάδει με την ιδιότητα του δημόσιου λειτουργού. θ) Να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι. και να συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής. ι) Να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνοβλαστούς σύμφωνα με τον ν. 4864/2021 (Α' 237). ια) Να συμμετέχουν, με ή χωρίς αμοιβή, ως μέλη σε συλλογικά όργανα ή επιτροπές της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) και κάθε άλλου φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ή άλλο Υπουργείο, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία η συμμετοχή μέλους Δ.Ε.Π., εφόσον η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει την ένταξή τους σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων ή μερικής απασχόλησης. ιβ) Να συμμετέχουν ως έμμισθα μέλη σε δύο (2) κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικώς η συμμετοχή Καθηγητών, καθώς και σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και ως μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ως μέλη ή επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Επιστημονικής Υπηρεσίας και των Επιτροπών της Βουλής, ως μέλη των ανεξάρτητων αρχών, με εξαίρεση τη θέση του προέδρου τους ή να κατέχουν τις θέσεις συνεργάτη στα ιδιαίτερα γραφεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και των Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων των Υπουργείων, τη θέση του Επιστημονικού Διευθυντή ή θέση επιστημονικού συνεργάτη του Κέντρου Σχεδιασμού Εξωτερικής Πολιτικής, καθώς και να ορίζονται

ως μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών. ιγ) Να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες στις οποίες συμμετέχει το Α.Ε.Ι., μετά από σύμφωνη γνώμη της Κοσμητείας. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που εντάσσονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης δύνανται να ασκούν τις δραστηριότητες του παρόντος, εξαιρουμένης της περ. θ). Τα μέλη Δ.Ε.Π. δύνανται επίσης, εφόσον εντάσσονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, να αναλαμβάνουν τη θέση Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή ερευνητικού κέντρου - ινστιτούτου ή τεχνολογικού φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014».

Άρθρο 159: «Ασυμβίβαστα. 1. Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) δεν επιτρέπεται: α) Να παρέχουν υπηρεσίες, να απασχολούνται, να συμμετέχουν με οποιαδήποτε σχέση ή να αναλαμβάνουν διοικητικά, διδακτικά ή ερευνητικά καθήκοντα σε φορείς με καταστατικό σκοπό την παροχή εκπαιδευτικών ή ερευνητικών υπηρεσιών, εφόσον οι φορείς δεν υπάγονται στον δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Κατ' εξαίρεση τα μέλη Δ.Ε.Π. επιτρέπεται να απασχολούνται, σε μη κερδοσκοπικά ερευνητικά κέντρα, τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Επίσης, επιτρέπεται να απασχολούνται σε φορείς, που δεν υπάγονται στον δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, αν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) στον φορέα που πρόκειται να απασχοληθεί το μέλος Δ.Ε.Π. συμμετέχει το Α.Ε.Ι. και αβ) το μέλος Δ.Ε.Π. λαμβάνει σχετική άδεια από τη Συνέλευση του Τμήματος, στην οποία αναφέρεται ότι η εν λόγω απασχόληση είναι συμβατή με τα καθήκοντα της θέσης του. β) Να ιδρύουν ή να συμμετέχουν, με οποιαδήποτε σχέση ή ιδιότητα, σε επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, στις οποίες ανατίθεται η εκπόνηση μελετών ή προγραμμάτων, η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, η προμήθεια ειδών ή η παροχή υπηρεσιών από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. γ) Να κατέχουν άλλη μόνιμη οργανική θέση σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στο άρθρο 156 του παρόντος. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η παράλληλη κατοχή θέσης δικαστικού λειτουργού, θρησκευτικού λειτουργού που είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4301/2014 (Α' 223), σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του ν. 4559/2018 (Α' 142). 2. Τα ασυμβίβαστα της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως στα μέλη Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι.».



7 Στο ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92/07-05-2020) ορίστηκαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 27, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση και διαμόρφωσή του με το άρθρο 112 του ν. 4819/2021 (Α' 129) και η παράγραφος 1 είχε διαμορφωθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 84 του ν. 4722/2020 (Α' 177): **«Ίδρυση, Σκοπός και Εποπτεία του ΟΦΥΠΕΚΑ. 1. Το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης» (ΕΚΠΑΑ), που ιδρύθηκε με τον ν. 2742/1999 (Α' 207), μετονομάζεται σε «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (εφεξής: «ΟΦΥΠΕΚΑ»), ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ καθίσταται καθολικός διάδοχος του ΕΚΠΑΑ και το πάσης φύσεως προσωπικό του ΕΚΠΑΑ μεταφέρεται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας στον ΟΦΥΠΕΚΑ. .... 2. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, του Οργανισμού του, του Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών του, καθώς και των δημοσιονομικών κανόνων που διέπουν τους φορείς Γενικής Κυβέρνησης. 3. .... 4. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. 5. ....».**

Άρθρο 28, όπως η παράγραφος 1 διαμορφώθηκε με το άρθρο 113 του ν. 4819/2021 (Α' 129): **«Διοικητικό Συμβούλιο. 1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) ορίζεται και παύεται αζημίως με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και έως επτά (7) μέλη. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με επιστημονική κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία σε τομείς που έχουν σχέση με τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ. Ένα (1) μέλος είναι ο/η εκάστοτε Προϊστάμενος/η της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ, ο/η εκάστοτε Προϊστάμενος/η της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του ίδιου Υπουργείου και ο/η εκάστοτε Πρόεδρος της Επιτροπής Φύση 2000. 2. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και μπορεί να ανανεώνεται για μία φορά. Τον Πρόεδρο, απόντα ή κωλύόμενο,**

αναπληρώνει, ο Διευθύνων Σύμβουλος. Στην περίπτωση που οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο ο Πρόεδρος με απόφασή του ορίζει το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που τον αναπληρώνει. Χρέη γραμματέα του Δ.Σ. εκτελεί υπάλληλος του ΟΦΥΠΕΚΑ που ορίζεται από τον Γενικό Διευθυντή. 3. Ο Διευθύνων Σύμβουλος τελεί σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. .... 4. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος υπόκεινται στη διαδικασία του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής πριν τον διορισμό τους. Το Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ παρουσιάζει σε ετήσια βάση τον απολογισμό του έργου του σε κοινή συνεδρίαση των διαρκών επιτροπών παραγωγής και εμπορίου, ευρωπαϊκών υποθέσεων και των ειδικών μόνιμων επιτροπών θεσμών και διαφάνειας και προστασίας περιβάλλοντος της Βουλής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής».

Άρθρο 29, όπως η περίπτωση γ' προστέθηκε στην παράγραφο 2 με την παρ. 2 του άρθρου 183 του ν. 5037/2023 (Α' 78): «Οργανωτική διάρθρωση ΟΦΥΠΕΚΑ. 1. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ διαρθρώνεται: σε μία Γενική Διεύθυνση η οποία αποτελείται από τις κάτω Διευθύνσεις: α) Διεύθυνση Αειφόρου Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία αποτελείται από το Τμήμα Αειφόρου Ανάπτυξης και το Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής, β) δύο Διευθύνσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, οι οποίες αποτελούνται από τις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών σε επίπεδο Τμήματος που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ, γ) Διεύθυνση Διοικητικού-Οικονομικού η οποία αποτελείται από το Τμήμα Διοικητικού, το Τμήμα Προμηθειών και το Τμήμα Οικονομικού. 2. Στην Γενική Διεύθυνση του ΟΦΥΠΕΚΑ λειτουργούν επίσης τα κάτωθι Αυτοτελή Τμήματα: α) Τμήμα Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων και Τεχνολογιών Πληροφορικής, β) Τμήμα Διαχείρισης Ερευνητικών Έργων και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων. γ) Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Τεχνική Υπηρεσία)».

Άρθρο 30, όπως η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 84 του ν. 4722/2020 (Α' 177): «Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης, Διευθύνσεων και Τμημάτων. 1. Οι Προϊστάμενοι της Γενικής Διεύθυνσης, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων του ΟΦΥΠΕΚΑ έχουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. Με την προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων, η οποία εκδίδεται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. 2. Υποψήφιοι για τις θέσεις του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης και των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων μπορεί να είναι ιδιώτες και δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί ή

εργαζόμενοι σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης και οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων και των Τμημάτων επιλέγονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΦΥΠΕΚΑ και ορίζονται με απόφαση του Προέδρου, μετά από έγκριση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), όπως ισχύει, εφόσον προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, για τριετή θητεία. 3. Για την επιλογή των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων εισηγείται στον ΟΦΥΠΕΚΑ τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. και αποτελείται από τον Πρόεδρο του ΟΦΥΠΕΚΑ, ένα μέλος του και ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π. 4. Η θητεία στις θέσεις του Γενικού Διευθυντή, των Διευθυντών και των Τμηματάρχων είναι τριετής, αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη ως προϋπηρεσία σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Τμήματος. 5. ....».

Άρθρο 32, όπως η παράγραφος 1 διαμορφώθηκε με το άρθρο 114 του ν. 4819/2021 (Α' 129): «Οργάνωση, Στελέχωση και Λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ. 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καταρτίζεται ο Οργανισμός του ΟΦΥΠΕΚΑ, με τον οποίον συνιστώνται οι οργανικές θέσεις και καθορίζεται η κατανομή αυτών κατά εργασιακή σχέση, εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, καθώς και τα τυπικά προσόντα πρόσληψης κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων, η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, και ρυθμίζεται η διοίκηση, η οργάνωσή του, τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό του και τις λειτουργικές σχέσεις του Οργανισμού με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και οργανισμούς καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. ....».

8. Κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω διατάξεως της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 εκδόθηκε η κ.υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/72683/2709/11-10-2021 «Έγκριση του Οργανισμού του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)» (ΦΕΚ 4768 Β/16-10-2021), στην οποία ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: «Διάρθρωση του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. 1. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει την ακόλουθη διάρθρωση: α) Γενική Διεύθυνση Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. β) Διεύθυνση Αειφόρου Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής. γ) Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Τομέας Α). δ) Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Τομέας Β). ε) Διεύθυνση Διοικητικού Οικονομικού. στ) Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων και Τεχνολογιών Πληροφορικής. ζ) Αυτοτελές Τμήμα Διαχείρισης Ερευνητικών Έργων και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων. 2. Στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

λειτουργεί επίσης Γραφείο Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντας Συμβούλου».

Άρθρο 2: «Γενική Διεύθυνση του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. Στις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ. ΠΕ.Κ.Α. περιλαμβάνεται η μέριμνα για: α) Την εύρυθμη διοικητική και οικονομική λειτουργία του Οργανισμού. β) Την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και των υπαλλήλων. γ) Το συντονισμό των Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων που υπάγονται σε εκείνη. δ) Την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. ε) Την ανάπτυξη, διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση έργων και δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στους τομείς αρμοδιότητας του Οργανισμού. στ) Την ανάπτυξη, προώθηση και μέριμνα για την εφαρμογή και βελτίωση των γεωχωρικών πληροφοριών του αντικείμενου των υπηρεσιακών μονάδων του Οργανισμού. ζ) Την προώθηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης στην υλοποίηση δημοσίων πολιτικών, έργων, δραστηριοτήτων, σχεδίων και προγραμμάτων. η) Την προστασία, διατήρηση, διαχείριση και διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών και της βιοποικιλότητας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. θ) Την ομαλή διαχείριση και υλοποίηση των ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων και προγραμμάτων του Οργανισμού. ι) Τη συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 26 του ν. 4685/2020».

Άρθρο 11: «Κατανομή οργανικών θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα πλην των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. 1. Το σύνολο των οργανικών θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου ανέρχεται σε τριάντα έξι (36) και κατανέμονται κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, ως εξής: ..... 4. Στις οργανικές μονάδες του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α ήτοι Γενική Διεύθυνση, Διευθύνσεις, Τμήματα και Αυτοτελή Τμήματα μπορεί να προΐσταται υπάλληλος όλων των ειδικοτήτων εκπαιδευτικής βαθμίδας ΠΕ».

Άρθρο 18: «Περιγράμματα θέσεων προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης. 1. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης είναι τα παρακάτω: α) Η ευθυγράμμιση των στρατηγικών σκοπών της Γενικής Διεύθυνσης με την αποστολή του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. β) Ο συντονισμός των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση για την επίτευξη των επιχειρησιακών τους στόχων. γ) Η παροχή εμπειριστατωμένων εισηγήσεων στο Δ.Σ. του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., μετά από ανάλυση δεδομένων και αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και η διαμόρφωση εναλλακτικών επιλογών, βάσει της ανάλυσης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος λειτουργίας του Οργανισμού. δ) Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διαχείριση κρίσεων. ε) Η διαχείριση και αξιοποίηση του προσωπικού, ώστε να

επιτυγχάνονται οι θεσπισμένοι στόχοι. στ) Η έγκριση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) των υποκείμενων οργανικών μονάδων. ζ) Η εισήγηση της ετήσιας στοχοθεσίας και η παρακολούθησή της βάσει των θεσπισμένων δεικτών απόδοσης, καθώς και η συνεχής βελτίωση του τρόπου λειτουργίας των οργανικών μονάδων με την υποβολή προτάσεων οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού. η) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. θ) Ο προγραμματισμός και η εποπτεία του έργου των επιμέρους Διευθύνσεων και των Αυτοτελών Τμημάτων του Οργανισμού που υπάγονται σε εκείνον. ι) Η εισήγηση και η τακτική ενημέρωση στον Διευθύνοντα Σύμβουλο για θέματα αρμοδιότητας του. κ) Η έγκριση και υπογραφή των αναφορών, εκθέσεων κ.λπ. που αφορούν στο έργο των επιμέρους Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων που υπάγονται σε εκείνον και η προώθησή τους για περαιτέρω χειρισμό. ια) Η συνεργασία με τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων και των Αυτοτελών Τμημάτων που υπάγονται σε εκείνον για την υλοποίηση των δράσεων, ενεργειών και έργων στο πλαίσιο της ενιαίας στρατηγικής του Οργανισμού. ιβ) Η εκπροσώπηση της Γενικής Διεύθυνσης, όπου απαιτείται. 2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ».

**9.** Επίσης, στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α'143), όπως οι περιπτώσεις α και γ της παραγράφου 1 αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 2Α και 2Β του άρθρου 10 του ν. 4337/2015 (Α' 129), ορίζεται ότι: «Ορισμοί. [άρθρα 2 και 6(2) Οδηγίας 2011/85/ΕΕ]. 1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κάτωθι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια: α. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του. β. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα, εφεξής αποκαλούμενα υποτομείς: της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (εφεξής «λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης»), προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ. γ. Υποτομέας της Κεντρικής

Κυβέρνησης: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που έχουν νομική προσωπικότητα, εφόσον τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, αλλά δεν ανήκουν στους υποτομείς των ΟΤΑ και των ΟΚΑ. δ. ....».

**10.** Στο άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 «Περί χρόνου ανακλήσεως παράνομων Διοικητικών Πράξεων» (Α' 12) ορίζονται τα εξής: «1. Ατομικά διοικητικά πράξεις, εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε δια το Δημόσιον συνεπειάς, εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, χρόνος, ήσων της 5ετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να θεωρηθή ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κτήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιασδήποτε δικαιώματος.».

#### **Ερμηνεία-εφαρμογή διατάξεων.**

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν όψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπ' όψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

**11.** Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1, 5 και 6 του άρθρου 16 του Συντάγματος η ανώτατη εκπαίδευση, σκοπός της οποίας είναι η προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, παρέχεται από ίδια και αυτοτελή ιδρύματα, που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σύμφωνα αφενός μεν με την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αφετέρου δε με την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων αυτών. Ειδικότερα, η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική σκέψη, έρευνα και διδασκαλία και νοείται όχι μόνο ως ατομικό δικαίωμα του πανεπιστημιακού ερευνητή ή διδασκάλου, αλλά και ως θεσμική εγγύηση, ως οργανωμένη δηλαδή δραστηριότητα, αναπτυσσόμενη, σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζει και με μέσα που παρέχει το κράτος, μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (πρβλ. ΣτΕ 41/2013 Ολομ. σκ. 9<sup>η</sup>, 2786-2798/1984 Ολομ., 982/2012 σκ. 15<sup>η</sup>, 2303/2011 7/μελής σκ. 5<sup>η</sup>, 338/2011 7/μελής σκ. 8<sup>η</sup>, 1672/2009 σκ. 9<sup>η</sup>, 411/2008 7/μελής σκ. 9<sup>η</sup>). Τα μέλη ΔΕΠ αναγνωρίζονται, ενόψει της αποστολής τους ως ακαδημαϊκών διδασκάλων και ερευνητών, αλλά και των συνθηκών υπό τις οποίες ασκούν τα διδακτικά και ερευνητικά τους καθήκοντα, ευθέως από το Σύνταγμα, ως δημόσιοι λειτουργοί, τελούντες υπό ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς εγγυώμενο

την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία (πρβλ. ΣτΕ 41/2013 Ολομ. σκ. 9<sup>η</sup>, 2786-2798/1984 Ολομ., 3201/2013 σκ. 5<sup>η</sup>, 3764/2012 σκ. 4<sup>η</sup>, 2303/2011 7μελής, σκ. 5<sup>η</sup>, 338/2011 7μελής σκ. 8<sup>η</sup> κ.α.). Η υπηρεσιακή κατάσταση των καθηγητών και του λοιπού διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των ΑΕΙ καθορίζεται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων, κατά την ρύθμιση όμως της υπηρεσιακής καταστάσεως αυτών, ο κοινός νομοθέτης δεν ενεργεί χωρίς περιορισμό, αλλά οφείλει να έχει ως γνώμονα την συνταγματική αρχή, κατά την οποία απαγορεύεται κατά κανόνα η κατοχή δευτέρας θέσεως στο δημόσιο τομέα. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ πρέπει, αρχικά, να είναι αποκλειστικά αφοσιωμένα στο διδακτικό και ερευνητικό έργο τους και μόνον για τις ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας ο νομοθέτης μπορεί να επιτρέψει την κατ' εξαίρεση εξωπανεπιστημιακή απασχόλησή τους, στο μέτρο που η συμμετοχή τους σ' αυτή είναι αναγκαία και δεν ματαιώνει την εξυπηρέτηση του δημοσίου σκοπού της παροχής ανώτατης εκπαίδευσης από τα ΑΕΙ (βλ. ΣτΕ 1409/2007, ΝΣΚ 20/2021).

**12.** Στον νόμο 4957/2022 για τα ΑΕΙ (άρθρα 154 και 155), όπως και στους προϊσχύσαντες (ν. 4009/2011 – Α' 195, άρθρο 23, ν. 2530/1997- Α' 218, άρθρο 2) καθιερώνεται ο κανόνας ότι τα μέλη ΔΕΠ εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης, δίδοντας σαφή προτεραιότητα στην άσκηση των κύριων - ακαδημαϊκών (διδακτικών και ερευνητικών) και διοικητικών - καθηκόντων των μελών ΔΕΠ, με ταυτόχρονο καθορισμό συγκεκριμένων υποχρεώσεων τους. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης παρέχουν ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο και μπορούν, πλην άλλων, να ασκούν κάθε είδους δραστηριότητα ή έργο, με αμοιβή ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, εκτός από εκείνα που τους προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα και εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα δεν είναι ανταγωνιστικά προς αυτή του Α.Ε.Ι. και συνάδει με την ιδιότητα δημόσιου λειτουργού (άρθρο 156 περ. η' ν. 4957/2022, βλ. και ΝΣΚ 20/2021, 135/2016).

**13.** Περαιτέρω, όμως, ο νομοθέτης, κατανοώντας και την ανάγκη διάχυσης της επιστημονικής γνώσης στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, προβλέπει και τη δυνατότητα ένταξης των μελών ΔΕΠ σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, υπό τις προβλεπόμενες συγκεκριμένες ρητές και σαφείς προϋποθέσεις και διαδικασία κατά το άρθρο 154 του ν. 4957/2022 (υποβολή αίτησης, έγκριση από την κοσμητεία κλπ.). Βασική προϋπόθεση για την ένταξη στο καθεστώς μερικής απασχόλησης των μελών ΔΕΠ είναι η συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους (άρθρο 124 παρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν. 4957/2022, βλ. και ΝΣΚ 121/2021, 158/2016 Ολομ., 129/2014, υπό το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς).

**14.** Με τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 προβλέπεται εξαιρετική ειδική ρύθμιση υποχρεωτικής ένταξης στο καθεστώς μερικής απασχόλησης και πριν τη συμπλήρωση τριετούς άσκησης καθηκόντων από τον πρώτο διορισμό, για τα μέλη ΔΕΠ, που πριν την πρώτη εκλογή τους ή μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους μετά τον πρώτο διορισμό τους και πριν παρέλθει τριετία, κατείχαν ή ανέλαβαν αντίστοιχα θέση «Διευθυντή ή μέλους Διοικητικού Συμβουλίου» (υπό την αρχική ισχύ της σχετικής διάταξης) ή «εκτελεστικού Διευθυντή ή Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου», μετά την έναρξη ισχύος του ν. 5029/2023 (10-03-2023), σε οργανισμό ή φορέα που εντάσσεται ή εποπτεύεται από το δημόσιο τομέα όπως οριοθετείται στην περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και θέσεις - που δεν ενδιαφέρουν στην εδώ εξεταζόμενη περίπτωση - καθηγητή ιδρύματος αλλοδαπής ή ερευνητή ερευνητικού ιδρύματος αλλοδαπής.

Η πιο πάνω διάταξη, που εισάγει εξαίρεση τόσο από τον κανόνα της υπό προϋποθέσεις ένταξης μέλους ΔΕΠ σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, όσο και από την απαγόρευση θέσεως μέλους ΔΕΠ στο εν λόγω καθεστώς πριν την συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής, πρέπει, κατ' αρχήν, να ερμηνεύεται στενά. Αναφερόμενη δε η σχετική διάταξη σε μέλη ΔΕΠ που κατέχουν θέση "Διευθυντή", υπό την αρχικά ισχύσασα μορφή της εν λόγω διάταξης και θέση "εκτελεστικού διευθυντή", όπως ίσχυσε μετά την ημερομηνία αυτή, αναφέρεται σε θέσεις διοίκησης οργανισμών ή φορέων του δημόσιου τομέα ή εποπτευόμενων από δημόσιο φορέα, που ατομικά ή σε συνεργασία με συλλογικό όργανο (λχ. Διοικητικό Συμβούλιο) διοικούν τον οργανισμό ή τον φορέα και όχι σε θέσεις ευθύνης οργανικών μονάδων του οργανισμού ή φορέα, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, σύμφωνα με τη διάρθρωση και τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα ή του οργανισμού. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση είναι απόλυτα εναρμονισμένη με παρόμοιου περιεχόμενου ρυθμίσεις που προβλέπουν την υποχρεωτική ή αυτοδίκαιη υπαγωγή μελών ΔΕΠ σε καθεστώς μερικής απασχόλησης επί παράλληλης κατοχής αντίστοιχων θέσεων, σε μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα, που σχετίζονται με τη διοίκηση νομικών προσώπων (βλ. άρθρο 160 παρ. 8 του ν. 4947/2022, άρθρο 127 παρ. 1 εδ. β' και 2 ν. 5039/2023, άρθρο 25 παρ. 1 εδάφια πέμπτο και έκτο ν. 3966/2011, που προστέθηκαν με το άρθρο 97 παρ. 1 του ν. 4790/2021, άρθρο 2 παρ. 3 περ. β' του ν. 2530/1997).

**15.** Με το ν. 4685/2020 (άρθρο 27) το «Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης» που είχε ιδρυθεί με το ν. 2742/1999 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπαγόμενο στην εποπτεία του



Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετονομάστηκε σε «Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (ΟΦΥΠΕΚΑ) και εξακολούθησε να αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με έδρα την Αθήνα, που υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και έχει σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ο ΟΦΥΠΕΚΑ περιλαμβάνεται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΙΘΜ. 932, βλ. και ΔΙΔΔΑ/Φ.10/οικ.9872/20-06-2022 Τμήματος Δομών Διεύθυνσης Δομών, Διαδικασιών και Αρχείων του Υπουργείου Εσωτερικών, ΑΔΑ: ΩΑΦΤ46ΜΤΛ6-ΡΛ8) και συνεπώς αποτελεί οργανισμό που εντάσσεται στον δημόσιο τομέα της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του ν. 4685/2020 και 1, 2, 11 και 18 της κ.υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/72683/2709/11-10-2021, η διοίκηση του πιο πάνω ΝΠΙΔ ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο με την συνεπικουρία του Προέδρου και του Διευθύνοντα Συμβούλου του Οργανισμού, στην οργανωτική του δε διάρθρωση του εν λόγω οργανισμού προβλέπεται μία οργανική μονάδα επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, τέσσερις μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης που, με τη σειρά τους, διαρθρώνονται σε επί μέρους μονάδες επιπέδου Τμήματος και δύο αυτοτελή τμήματα. Ο Προϊστάμενος της οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης επιλέγεται από το Δ.Σ. του Οργανισμού και ορίζεται με απόφαση του Προέδρου, με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που ορίζονται με απόφαση του ΔΣ και μπορεί να είναι ιδιώτης ή λειτουργός, υπάλληλος και εργαζόμενος σε φορέα του δημόσιου τομέα της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 και η θητεία του είναι τριετής.

**16.** Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το πρόσωπο που έχει επιλεγεί και οριστεί Προϊστάμενος στη Γενική Διεύθυνση του ΟΦΥΠΕΚΑ, εάν έχει ήδη και την ιδιότητα του μέλους ΔΕΠ ΑΕΙ κατά τον ορισμό του ή εκλεγεί μέλος ΔΕΠ μετά τον ορισμό του, χωρίς η κατοχή της θέσης αυτής (Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης) να αποτελεί ή να δημιουργεί ασυμβίβαστο, κατά τις διατάξεις των άρθρων 156 και 159 του ν. 4957/2022, ως προς την παράλληλα κατεχόμενη θέση μέλους ΔΕΠ, εφόσον η πρώτη κατέχεται με θητεία, δεν δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022 και, επομένως, δεν δύναται να

τεθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, εάν δεν έχει συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του.

**17.** Εξάλλου, κατά πάγια αρχή του διοικητικού δικαίου (τεκμήριο νομιμότητας), η ατομική διοικητική πράξη, από την έναρξη ισχύος της έως την ακύρωσή της με δικαστική απόφαση ή με διοικητική πράξη (π.χ. ύστερα από άσκηση κατασταλακτικού ιεραρχικού ελέγχου) ή την ανάκληση ή κατάργησή της, κατά οποιοδήποτε τρόπο, παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματα της, και έναντι των διοικητικών αρχών (ΣΤΕ 3192/2015, 264/2005, 2519/1982), ανεξάρτητα από το αν τυχόν έχει νομική πλημμέλεια.

Παράνομες ή πλημμελείς είναι οι διοικητικές πράξεις που πάσχουν από ακυρότητα και οι οποίες, εάν προσβάλλονταν με αίτηση ακυρώσεως ή προσφυγή θα ακυρώνονταν. Η νομολογία (ΟΛΣΤΕ 1748/2016, σκ. 8<sup>η</sup>, ΣΤΕ 540/2018 σκ. 6<sup>η</sup>, ΟΛΝΣΚ 151/2005, ΝΣΚ 66/2021) και μεγάλο μέρος της θεωρίας δέχεται ότι η Διοίκηση έχει κατά κανόνα διακριτική ευχέρεια και όχι υποχρέωση για την άσκηση της ανακλητικής αρμοδιότητάς της στις περιπτώσεις που έχουν εκδοθεί από αυτή μη νόμιμες διοικητικές πράξεις. Κατ' εξαίρεση, υφίσταται δέσμια υποχρέωση ανάκλησης στις περιπτώσεις (ενδεικτικά): α) που η υποχρέωση προκύπτει από το νόμο, β) πράξεων που ερείδονται σε άλλες ήδη ακυρωθείσες ή ένεκα της ανάγκης συμμορφώσεως σε μια δικαστική απόφαση, γ) όπου συντρέχει υποχρέωση ανάκλησης - επανεξέτασης πράξεων ομοίων με την ακυρωθείσα ένεκα διαγνωσθείσας αντισυνταγματικότητας ή πράξεων ερειδομένων σε παράνομη κανονιστική (βλ. Β. Γκέρτσου - Ε. Πρεβεδούρου - Δ. Πυργάκη «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, ερμηνεία κατ' άρθρο» υπό το άρθρο 21, αριθμ. 52 επ. σελ. 708 επ.). Επίσης, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η οποία εφαρμόζεται εφόσον ο νόμος δεν ορίζει το αντίθετο, η ανάκληση των παράνομων διοικητικών πράξεων από την Διοίκηση οφείλεται να γίνεται σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους και να αιτιολογείται η ενέργεια αυτή, με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά ή στοιχεία, η ύπαρξη ή η έλλειψη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον κατά την έκδοση της ανακαλούμενης νομοθετικό καθεστώς, θεμελιώνει τη διαπιστούμενη παρανομία και κατ' ακολουθία τη συνδρομή νομίμου λόγου ανάκλησης (ΣΤΕ Ολ. 2176/2004, ΣΤΕ 698/2015, 2923/2013, 2106/2012, 2681/2011 κ.α.).

Επίσης, η ανάκληση από τη Διοίκηση των παράνομων διοικητικών πράξεων συνάδει προς την αρχή της νομιμότητας και του κράτους δικαίου, ενώ η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτεί τη διατήρηση της ισχύος της ευμενούς για τον καλόπιστο διοικούμενο πράξης. Σύνθεση των αρχών αυτών συνιστούν οι γενικές αρχές περί ανάκλησης των διοικητικών πράξεων, σύμφωνα με

τις οποίες οι ευμενείς διοικητικές πράξεις ανακαλούνται, εάν είναι παράνομες, μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους (ΣΤΕ Ολομ 2403/1997, 435/2016, 3150/2014, 227/2006, 3557/2007 κ.α.), εκτός εάν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή η έκδοση της παράνομης πράξης προκλήθηκε από δόλια ενέργεια του διοικούμενου (ΣΤΕ 2942/2012, 2132/2008, 3047/2002, 3159/1998, 1091/1998, 2429/1992, 869/1994, 6428/1995 κ.α.), για την οποία απαιτείται στην ανακλητική πράξη ειδικά αποιολογημένη κρίση της διοίκησης (ΣΤΕ 612/2012, 3423/2008), ή η ανάκληση γίνεται για λόγους συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο δικαστικής απόφασης (ΣΤΕ 759/1987, 2453/1984). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου Μόνου του α.ν. 261/1968, η ανάκληση της παράνομης διοικητικής πράξης σε χρόνο μικρότερο της 5ετίας από την έκδοσή της θεωρείται πάντοτε ότι γίνεται εντός ευλόγου χρόνου, ανεξάρτητα αν από τις πράξεις αυτές έχουν απορреύσει δικαιώματα των διοικουμένων (ΣΤΕ 1397/2019, 2412/2018 κ.α.) και, μάλιστα, χωρίς να είναι αναγκαία εκ μέρους της διοίκησης η εξέταση περαιτέρω στοιχείων, όπως η καλή πίστη ή τα δικαιώματα του διοικουμένου, ενώ δεν απαιτείται για τη νομική θεμελίωση της ανακλητικής απόφασης η συνδρομή λόγων δημοσίου συμφέροντος, δημόσιας τάξης, απατηλής ενέργειας εκ μέρους του διοικουμένου κλπ. (ΣΤΕ 1931/2015, 4225/2013, 653/2011).

**18.** Σύμφωνα με το ιστορικό που παρατίθεται από την ερωτώσα υπηρεσία, ο Ι.Μ., με την τότε ιδιότητα του υπαλλήλου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατηγορίας ΠΕ Γεωτεχνικού, με βαθμό Α΄, ορίστηκε Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. με την με αριθμό 283/04-02-2021 απόφαση της Προέδρου του εν λόγω Οργανισμού, με συνέπεια η τριετής θητεία του να λήγει την 03-02-2024. Ακολούθως, με την με αριθμό 67066/10-5-2022 πράξη του Πρύτανη του ΑΠΘ (ΦΕΚ Γ΄ 1360/07-06-2022) ο πιο πάνω Ι.Μ. διορίστηκε, μετά από εκλογή, σε κενή οργανική θέση ΔΕΠ, της βαθμίδας του επίκουρου καθηγητή με τριετή θητεία, στον Τομέα Δασικής Παραγωγής-Προστασίας Δασών-Φυσικού Περιβάλλοντος του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ και ορκίστηκε και ανέλαβε καθήκοντα την 01-03-2023. Κατά τα όσα ήδη πιο πάνω αναπτύχθηκαν, η κατοχή της θέσης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. δεν υπάγεται στη ρύθμιση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, ούτε υπό την αρχική του μορφή, ούτε μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 5029/2023 και, επομένως, ο Ι.Μ. δεν μπορούσε να τεθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, εφόσον δεν είχε συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία της εκλογής του και, ακολούθως, οι με αριθμό 60763/05-04-2023 και 87174/19-07-2023 πράξεις του

Κοσμήτορα της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, με τις οποίες τέθηκε σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, είναι πλημμελείς και, σε αντίθεση με την πρώτη που η ισχύς της έχει ήδη λήξει και δεν καταλείπει άλλες έννομες συνέπειες, ώστε να επιβάλλεται εκ του λόγου αυτού η ανάκλησή της, η δεύτερη εξ αυτών, που εξακολουθεί να ισχύει, δύναται να ανακληθεί ελεύθερα, ανεξάρτητα του ευμενούς χαρακτήρα της για το μέλος ΔΕΠ που τίθεται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, εφόσον δεν έχει παρέλθει πενταετία από την έκδοσή της.

### **Απάντηση.**

**19.** Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, η απάντηση στα πιο πάνω ερωτήματα είναι η ακόλουθη:

A) Η κατοχή της θέσης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. δεν υπάγεται στη ρύθμιση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, ούτε υπό την αρχική του μορφή, ούτε μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 5029/2023 και, επομένως, ο Ι.Μ., επίκουρος καθηγητής, με τριετή θητεία, στον Τομέα Δασικής Παραγωγής - Προστασίας Δασών - Φυσικού Περιβάλλοντος του Τμήματος Δασολογίας, δεν μπορούσε να τεθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, εφόσον δεν είχε συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία της εκλογής του και, ακολούθως, οι με αριθμό 60763/05-04-2023 και 87174/19-07-2023 πράξεις του Κοσμήτορα της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, με τις οποίες τέθηκε, κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, σε καθεστώς μερικής απασχόλησης ο ανωτέρω, είναι νομικά πλημμελείς.

B) Η πρώτη (60763/05-04-2023) από τος πράξεις αυτές έχει ήδη λήξει και δεν καταλείπει άλλες έννομες συνέπειες, ώστε να επιβάλλεται εκ του λόγου αυτού η ανάκλησή της, η δε δεύτερη εξ αυτών (87174/19-07-2023), που εξακολουθεί να ισχύει, δύναται να ανακληθεί ελεύθερα προς αποκατάσταση της νομιμότητας, ανεξάρτητα του ευμενούς της χαρακτήρα για το πιο πάνω μέλος ΔΕΠ που τίθεται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, εφόσον δεν έχει παρέλθει πενταετία από την έκδοσή της.-

**Ο Γνωμοδοτών**

**Δημήτριος Γ. Καμάρης**  
**Νομικός Σύμβουλος του Κράτους**